

Boekbespreking

**Meersman, A. & Stroobandt, K., Kleuters die net iets meer kunnen.
Leuven, Acco, 2017, 228 pp., 24,99 €**

In de wetenschappelijke literatuur wordt het belang van de vroegtijdige stimulering van kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong steeds sterk in de verf gezet. Het is dan ook bijzonder verbazingwekkend dat er zo weinig boeken verschijnen over cognitieve stimulering en persoonlijkheidsbegeleiding van kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong.

Belang van vroegtijdige stimulering

Ons kleuteronderwijs is in hoofdzaak toegespitst op de gemiddelde leerling, zonder veel differentiatiemomenten naar boven of naar onder. Kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong worden op deze wijze onderbevraagd en worden aldus afgeremd in hun ontwikkeling.

Deze 'mismatch' tussen het leeraanbod en de reële capaciteiten van het kind, leiden vaak tot verminderde motivatie en zwakke leer- en werkhoudingen.

Maria Montessori heeft gewezen op het belang van gevoelige periodes in de kinderlijke ontwikkeling. Dit zijn periodes waarin het kind extra gevoelig is voor het aanleren van bepaalde vaardigheden. Aangezien deze kleuters zich sneller ontwikkelen, vallen de gevoelige periodes voor hen vroeger. Het is bijgevolg belangrijk om op school zo nauw mogelijk aan te sluiten bij hun naaste (toekomstige) ontwikkeling.

Kleuters die zich niet goed voelen op school lopen bovendien een groot risico om zich sociaal-emotioneel minder harmonieus te ontwikkelen.

Onze ere-voorzitter Carl D'hondt heeft met heel veel bewondering het boek gelezen van Ann & Kristin.

"Dit boek is een prachtig en uniek werkstuk.

Eindelijk een boek over didactische aanpassingen voor kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong."

Pionierswerk

Dit boek verdient alle lof, alleen al vanwege het feit dat het zo uniek is. Het is zowat het eerste boek in de Nederlandstalige literatuur dat zich specifiek richt op didactische aanpassingen voor kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong.

Zelfs in hun eigen bibliografie vermelden de auteurs slechts twee boeken die specifiek handelen over kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong, nl. het boek van Smutney, Waller & Honech (2016) en het beknopt boekje van Eleenoor van Gerven (2013), dat eigenlijk geschreven is voor de Intern Begeleiders (onze zorgcoördinatoren). Het gegeven dat dit werkje in vier jaar tijd reeds aan de 4de druk toe is, bewijst dat de vraag naar degelijke richtlijnen voor onderwijs aan kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong, heel groot is.

Inclusief

Meersman & Stroobandt kiezen resoluut voor differentiatie door de gewone leerkracht en binnen de gewone klassetting. Artificiële verrijkingsactiviteiten bij een zorgbegeleider in een afzonderlijk lokaal, overwegen zij niet eens. En dit lijkt ons een gezond uitgangspunt.

Het boek bestaat uit drie delen.

Deel 1 beschrijft op een concrete en treffende wijze de bijzondere kenmerken van een kleuter met een ontwikkelingsvoorsprong op cognitief, non-cognitief en sociaal-emotioneel vlak. De vele voorbeelden en rake typeringen laten de lezer als het ware binnenkijken in de belevingswereld van kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong.

Deel 2 handelt over de ontwikkelingsproblemen van deze kleuters.

De auteurs pleiten voor een preventieve aanpak van deze doelgroep. Als het leeraanbod ondermaats blijft en als de persoonlijkheidsbegeleiding van deze kinderen niet afgesteld is op hun psychologische geaardheid dan raken sommigen in de knoei tijdens het vervolgonderwijs.

Er worden tientallen tips gegeven om tot een fijnere afstemming te komen tussen het kind en de school.

Het leeuwendeel van het boek (deel 3) handelt over differentiatie voor kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong via hoekenwerk.

Er worden 12 hoeken beschreven, waarin alle kinderen zich kunnen uitleven. Het bijzondere van dit boek zit 'm in het speurwerk naar manieren om het voor kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong extra uitdagend te maken. Waar andere kinderen stoppen met een activiteit, wil onze doelgroep verder gaan en dieper uitspitten hoe alles "precies" in elkaar zit.

Dit boek geeft aan hoe je aan de spontane leerhonger van deze kinderen op een gerichte wijze kan voldoen.

De auteurs hebben gedurende meer dan 20 jaar geëxperimenteerd met verrijkingsmateriaal voor deze kleuters. Het is duidelijk voelbaar dat zij dit werk met heel veel enthousiasme en realiteitszin hebben verricht. Door deze aanpak staan zij dicht bij deze kinderen en zijn ongetwijfeld een baken in hun ontwikkeling.

Er is ook met heel veel zorg gewerkt aan de lay-out van dit boek.
De vele foto's en illustraties maken het geheel bijzonder aantrekkelijk.

Onnodig om er op te wijzen dat dit boek een must is voor alle kleuterscholen. Door de vele tips en de rake typeringen zullen ook ouders en al wie betrokken is bij de opvoeding van deze kinderen, er hun voordeel bij doen.

Carl D'hondt, ere-voorzitter Bekina
29 juni 2017